

НАУКОВЦІ – ЗАХИСНИКИ УКРАЇНИ

Ранок 24 лютого 2022 року поділив життя всіх людей в Україні на «до» і «після». Не були винятком і працівники наукових установ. Війна – це реальна загроза і для життя, і для роботи. Тому деякі науковці залишили свої домівки, евакуювались поза межі смертельно пораненої України. Там, на Заході, вони житимуть без страху за своє життя, матимуть можливість спокійно працювати і отримувати достойну платню, навіть більшу, ніж в Україні «до». Це – їхнє право. Чекаємо, що вони отримають вагомий науковий здобутки.

Більшість науковців України залишились на своїх місцях – треба працювати, незважаючи на виклики і тяжкі умови воєнного часу в країні, треба допомагати державі вистояти і перемогти.

А є ще ряд наукових працівників, які, незважаючи на регалії, на вік та здоров'я, взяли в руки зброю і стали в ряди захисників Вітчизни за покликом душі та серця. Про них наша мова. З вірою і вдячністю. ■

Від головного редактора
та редакції «Світогляду»

НАШІ ХЛОПЦІ НА ВІЙНІ

Анатолій Тітенко, Ірина Шарай, Олександр Товстолиткін
Інститут магнетизму НАН України і МОН України

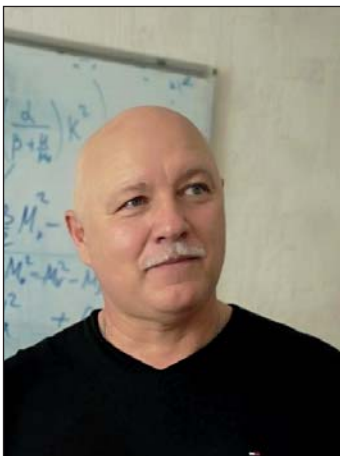
Життя постійно перебуває під сильним тиском всіляких обставин та викликів. Проте мало хто навіть з аналітиків міг уявити і передбачити перебіг події, які нині розгортаються в Україні. Планомірно наш східний сусід, який іменувався споконвічно «старшим братом» і принагідно клявся в цьому, підло встромив ніж у наше серце, поранив його, проте не вбив. Росія повинна понести невідворотну кару за життя і каліцтво десятків тисяч громадян України.

Сум і біль пронизує зараз серце кожного свідомого українця. У ці буремні часи не лишилися осторонь нагальних викликів життя і співробітники Інституту магнетизму Національної академії наук України та Міністерства освіти і науки України (далі – ІМаг НАНУ та МОНУ). Так, до лав Збройних сил України добровільно долучилися троє наших науковців, а решта докладають зусиль для підтримки обороноздатності країни і допомоги військовикам та тим співвітчизникам, які постраждали внаслідок ворожої навали. Зібрані кошти направляють у фонд «Повернись живим», у фонд *Сергія Притули*.

У вересні 2022 року дирекція інституту дозволила передати у користування військової частини пасажирський мікроавтобус у робочому стані. Ми раді внести свій невеликий внесок для покращення можливостей військовиків.

Війни виграють не статистичні одиниці, а реальні особистості.

Тому хочемо познайомити Вас з нашими трьома воїнами-науковцями.

Юрій Дзежеря – фізик,
доктор фіз.-мат. наук,
професор

Перший з них – найдосвідченіший із трьох, доктор фізико-математичних наук, професор, відомий як в Україні, так і поза її межами фізик *Юрій Дзежеря*. Він – керівник важливих наукових проектів, чим сприяє підвищенню міжнародного авторитету України. Має високий потенціал науковця-дослідника, про що яскраво свідчать наукові та кар'єрні здобутки. Його роботи друкуються у високорейтингових журналах, фактично він є одним з провідних виконавців робіт, спрямованих у тому числі й на зростання обороноздатності нашої держави. У послужному списку нашого провідного науковця – великий багаж наукових публікацій, статей, низка патентів, а також цікавих монографій та книжок. Пройшовши школу в світових лідерів з фізики, таких, як *В.Г. Бар'яхтар* та *Ю.І. Горобець*, поступово наближається до рівня їхнього визнання.

Юрій працює не лише в ІМаг НАНУ та МОНУ. Він також за сумісництвом читає лекції з курсу фізики в Національному технічному університеті України «КПІ ім. Ігоря Сікорського». Крім того, Юрій Іванович – один із спортивних лідерів Інституту, бере участь у багатьох змаганнях.

У перший день військової агресії 24 лютого, коли стала реальною загроза оточення Києва, Юрій Дзежеря, не вагаючись, залишив домівку і поступив до лав Територіальної оборони на захист рідного міста та країни. Після проходження військової підготовки був залучений до лав ЗСУ, що дало йому можливість застосувати свої сили та військові навички служінню України, наближаючи день Перемоги.

Олександр Данилевич
канд. фіз.-мат. наук,
ст. наук. співробітник

Другий наш захисник – **Олександр Данилевич** – працює в ІМаг НАНУ та МОНУ за сумісництвом, кандидат фізико-математичних наук, відомий український фізик з досить високою міжнародною репутацією і ступенем освіченості. В Інституті працює на посаді провідного наукового співробітника. Проте він – повноправний учасник важливих досліджень в інституті.

Олександр має високі наукові показники – його роботи друкуються у високореєтингових журналах, фактично він є одним із провідних виконавців робіт, які спрямовані на укріплення обороноздатності України. Нестандартні підходи до вирішення складних технічних задач дозволили йому запропонувати цікаві розробки та захистити їх відповідними патентними документами. Завдяки цьому відбувся своєрідний симбіоз теоретика і практика в одній особі, що є рідкісним випадком у сучасній науці.

Олександр Данилевич – викладач курсів фізики на кількох факультетах Національного технічного університету України «КПІ ім. Ігоря Сікорського», який фактично є місцем його постійної роботи.

Дмитро Яремкевич
мол. наук. співробітник

Наймолодший з трьох науковців-захисників є **Дмитро Яремкевич**. На початку військових дій він перебував на науковому стажуванні в Німеччині. Проте, дізнавшись про початок повномасштабного вторгнення ворога, приїхав на Батьківщину та добровільно вступив до лав ЗСУ. Має високий рівень ерудиції та обізнаності у галузі різних фізичних процесів та явищ.

Служіння народу – найвища мета та головна місія патріотів України. На жаль, багато наших співробітників постраждали під час військової окупації Київщини, повністю або частково втратили житло, але не втратили віри в себе і в Україну. Золотими літерами будуть занесені імена наших героїв в історичний архів нашої майбутньої Перемоги. Незважаючи на вік, чини та регалії, наші воїни продемонстрували справжній героїзм при захисті своєї рідної землі, за що їм велика пошана та низький уклін. ■

ПРОФЕСОР З ПОЗИВНИМ «ПРОФЕСОР»

Євгенія Рябченко

за матеріалами газети «Голос України»

Сергій Леп'явко — доктор історичних наук, професор Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, автор понад 200 наукових праць, серед яких 12 монографій. Спеціаліст з історії українського козацтва та з проблеми міжнародних відносин у Східній Європі в ранньомодерний період. 24 липня 2022 року йому виповнилося 62 роки.

Незважаючи на вік та на свої титули відомого науковця, Сергій Леп'явко в цей непростий доленосний для країни час знаходиться не в кабінеті вченого, не в студентській аудиторії, а в рядах діючої армії. Коли почалася «спецоперація» Путіна, Сергій Анатолійович як історик не сумнівався, що це – повномасштабна війна, і це – не на 2–3 дні. Своє місце він бачив безпосередньо серед захисників Вітчизни. В діючій армії він отримав і позивний – «Професор».

В армії наразі воюють і два його сини – **Ярослав** та **Богдан Леп'явки**.

Старший Ярослав воює з 2014 року, а з молодшим батько зустрівся в оперативному підрозділі «Північ». Богдан завдяки своїм контактам з громадськими діячами через волонтерів забезпечує підрозділ усім необхідним – вдалося купити і доставити в підрозділ кілька автомобілів, кількості бронезилетів, взуття, рації, розгрузки, продукти і т.п.

Отож, професор Сергій Леп'явко разом із синами в прямому смислі пише новітню історію сучасного козацтва:

«Ми живемо у великий час. І я впевнений, що ми закінчимо цю війну перемогою», – говорить він. ■